

BTV REACTIE OP INVOERING BEROEP BIJ BESTUURSRECHTER EN HARMONISATIE VAN VOORBEREIDINGSPROCEDURE

De Vereniging Bewoners Tegen Vliegtuigoverlast Rotterdam Airport (BTV) heeft met belangstelling de consultatiestukken gelezen. De BTV vertegenwoordigt ruim 1.600 leden (gezinnen) die in de omgeving van RTHA wonen.

Het wetsvoorstel herintroduceert de mogelijkheid om tegen de voordracht voor een luchthavenbesluit of een wijziging daarvan voor de luchthavens Schiphol, RTHA, Eindhoven en Lelystad in beroep te gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Deze mogelijkheid is in 2003 respectievelijk 2009 geschrapt. De Raad van State, vooraanstaande juristen en de Europese Commissie hebben fundamentele kritiek geuit op het vervallen van de beroepsmogelijkheid. De Nederlandse Orde van Advocaten en SATL staan hier uitgebreid bij stil in hun reacties op de consultatie. Wij volstaan op dit punt met een verwijzing naar deze consultaties. De BTV juicht de herintroductie van de beroepsmogelijkheid toe. Wij keuren af dat in de Memorie van Toelichting (MvT) bij de uitgebreide beschrijving van de historie met geen woord wordt gerept over deze fundamentele kritiek. Hiermee doet de wetgever de omwonenden van deze luchthavens tekort. Hun rechtsbescherming heeft al die jaren op het spel gestaan omdat een procedure bij de burgerlijke rechter veel duurder is en gepaard gaat met een hoger procesrisico.

De BTV heeft verder de volgende opmerkingen en vragen bij het wetsvoorstel.

Nieuwe uitzondering in artikel 1 van bijlage 2 Algemene wet bestuursrecht (Awb)

In artikel 1 van bijlage 2 Awb wordt beroep bij de bestuursrechter uitgesloten voor de artikelen 8.70 lid 1 en 10.15 lid 1 Wet luchtvaart, *voor zover het betreft een besluit tot wijziging van een luchthavenbesluit dat alleen strekt tot aanpassing van dat besluit aan het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet.*

Het is onduidelijk wat de implicaties zijn van deze nieuwe uitzondering. De toelichting in de MvT is onvoldoende om dit inhoudelijk te kunnen beoordelen. De BTV verzoekt de wetgever om deze wijziging te verduidelijken en onder meer aandacht te besteden aan de volgende vragen:

- Wat beoogt deze nieuwe uitzondering?
- Waarom is deze nodig?
- Wordt hierdoor de beroepsmogelijkheid van burgers uitgesloten voor bestemmingplannen en andere ruimtelijke ordeningsbesluiten met betrekking tot de luchthaven?
- Zo nee, wat houdt deze beroepsmogelijkheid in en in welke artikelen is dit geregeld?

Indien er sprake is van een aantasting van de rechtsbescherming van burgers, zal er opnieuw een consultatie moeten plaatsvinden.

Overgangsregeling

In artikel 11:3 Awb staat een permanente overgangsbepaling indien een bijlage bij deze wet wordt gewijzigd. Deze houdt in dat een wijziging van de bijlage automatisch eerbiedigende werking heeft ten aanzien van reeds genomen besluiten en reeds gedane uitspraken. De wetgever stelt dat in dit wetsvoorstel geen andere overgangsbepaling nodig is. Dit baart de BTV zorgen.

Het is van eminent belang dat burgers gebruik kunnen maken van de beroepsmogelijkheid tegen het ontwerp-luchthavenbesluit van RTHA. Onduidelijk is wanneer het wetsvoorstel in

werking treedt. De consultatiestukken zeggen hier niets over. Indien onzeker is of het wetsvoorstel tijdig in werking treedt, zal er een speciale overgangsregeling moeten komen.

De BTV verzoekt de wetgever te bevestigen dat inderdaad beoogd is om de wetwijziging tijdig in werking te laten treden en dat indien dit onverhoopt niet lukt, een speciale overgangsregeling wordt opgenomen waarin de beroepsmogelijkheid tegen het ontwerp-luchthavenbesluit van RTHA wordt verzekerd.

Herstel rechtsbescherming burgers?

Het onderhavige wetsvoorstel betekent een versterking van de rechtsbescherming van burgers. Maar tegelijkertijd is er een voorstel gepubliceerd om bijlage 1, hoofdstuk 7, onder 1, bij de Regeling burgerluchthavens te verruimen. Aanleiding voor de wijziging is de overschrijding van de geluidsruimte van RTHA in het eerste kwartaal van gebruiksjaar 2023. Met dit voorstel beoogt de minister een toename van het aantal vluchten voor het gebruiksjaar 2023 binnen de bestaande geluidsruimte mogelijk te maken om te voorkomen dat de ILT handhavend optreedt.

De BTV heeft in haar reactie op dit voorstel ernstige bezwaren geuit tegen de wijziging, de inkorting van de invoeringstermijn en de verdere procedurele gang van zaken. De inhoud van onze reactie wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd.

Er is sprake van een onwettige aanpassing en een eenzijdige voorstelling van zaken en oneigenlijke handelwijze. Bovendien is de beoogde uitkomst juridisch niet afdwingbaar. De wijziging is louter gericht op het accommoderen van meer vluchten ten faveure van RTHA en de commerciële luchtvaart. Dit is in strijd met de Luchtvaartnota waarin het Rijk als doel stelt om de geluidsbelasting en de uitstoot van schadelijke stoffen voor mens en klimaat door de luchtvaart te verminderen. De omwonenden kunnen geen beroep aantekenen tegen dit voorstel.

De BTV heeft in haar reactie op de consultatie de volgende vragen aan de minister gesteld:

1. Heeft de minister extern juridisch advies ingewonnen over de rechtsgeldigheid van de aanpassing? Zo ja, dan verzoeken wij u om dit advies in de Reactie op te nemen. Zo nee, dan verzoeken wij de minister om alsnog extern advies hierover in te winnen en hiervan in de reactie op de consultaties melding te maken.
2. Wij wensen zo spoedig mogelijk kennis te nemen van de reactie van de ILT over de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van het voorstel.
3. Wat is de verklaring van de minister dat hij voorrang geeft aan de belangen van RTHA (en de commerciële luchtvaart) boven de belangen van de omwonenden ten aanzien van een reductie van de geluidsbelasting en de uitstoot van schadelijke stoffen?

Wij verzoeken de wetgever om zich ook te buigen over dit voorstel en de minister hierop aan te spreken.